

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном

Тел. „Свобода“: BErger 4-0807 — Тел. У. Н. Союз: BErger 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

СТРАЙКИ КОШТУЮТЬ 25 МІЛЬЙОНІВ РІЧНО

Нью Йорк, 18 грудня. — Везпосередні втрати промислових робітників у страйках дійшли до висоти трьох білйонів доларів упродовж дванадцяти років, як це обраховує Рада Красної Промислової Конференції на підставі цифр від 1937 року. До втрат зараховано тільки неза-
роблені платні страйкуючих робітників, яких число подане на 25,000,000. Тут не враховано втрат, спричинених застоєм праці в різних підприємствах, яким не стало матеріалів до продукції внаслідок страйків і тому вони мусили відправити робітників. Самі страйкуючі робітники тратили пересічно по \$25,000,000 кожного року. У передвоєнні часи втрати були менші ніж у повосєнних. Від покінчення війни в 1945 р. втрати в грошах внаслідок неза-
роблених платень досягнули висоти одної третини білйона. Точних втрат, як каже Рада, не можна ствердити, бо їх зменшує до деякої міри підвищення платень після страйку, однак вона ніколи не є така велика, щоб покрила всі втрати. Обчислення полагають на кількості безробітних днів. Від 1937 р. до 1948 втрачено 200,000,000 робочих днів. З цієї цифри 60 відсотків безробітних днів приписується страйкам, а решту різним іншим причинам. Як приклад втрати заробітку наводять утрати в сталевому промислі в рр. 1937-1948. В цьому промислі втрата вносить \$350,000,000. В автомобільній індустрії вносили втрати для робітників в тому часі \$240,000,000, а в електричних підприємствах \$120,000,000. У непромислових підприємствах, як напр. в копальній продукції, втрати впродовж дванадцяти років вносили \$619,000,000, а в самій вугільній продукції тільки в році 1948 робітники втратили внаслідок страйків \$150,000,000.

**БУДУТЬ ПРОВІРЮВАТИ ЗА-
КУЛПОВІ СИЛИ В КОН-
ГРЕСІ.**
Вашингтон. — Спеціальна комісія палати репрезентантів почне вже найближчого місяця основну перевірку різних груп, які намагаються робити натиск на законодавчу діяльність конгресу поза нарадами в обох палатах. До таких груп у першу чергу належать: медична, реальностей, робітничка. Зрештою „лабісти“ здавна оперують серед конгресменів і тому деякі законопроекти йдуть в розріз з політикою федерального уряду. Головою комісії для прослідження діяльності лабістів є конгресмен Бюкенен. Обмеження діяльності лабістів передбачує закон з 1946, який наказує їхню реєстрацію.

**СЕКРЕТАР ДЖАНСОН ДО-
МАГАЄТЬСЯ ПРОДОВЖЕН-
НЯ ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ.**
Вашингтон. — Секретар оборони Луїс Джансон передав президенту Труманові погляд свого секретаріату, що для безпеки Злучених Держав потрібне є продовження закону про примусову військову службу на дальших три роки. Він теж пред'явив Бюджетовому Бюроу прелімінарні видатків у висоті \$16,700,000 на втримання Системи Поборової Служби. Таке оголошення й одобрений прелімінар Бюджетовим Бюроу мусить бути переведене законі ще не всесенній відповідний законопроект в конгресі. Те-
перішній закон про примусову військову службу в мирних часах був ухвалений в 1948 р. Він вигасав 24 червня 1950 р. а Джансон хоче продовжити його до 30 червня 1953 р.

**ПРЕЗИДЕНТ В ПОШУК
ВАННІ ЗА ГОЛОВОЮ МОБІ-
ЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ.**
Кій Вест. — Президент Труман уже призвів до складення постійного плану мобілізації ресурсів і тепер тільки шукає кандидата на голову Красної Ради Безпеки Ресурсів, яка таку мобілізацію переводить. Голова має бути назначений 1 січня 1950 р.

**КВІЛ ПОГРОЖУЄ САБОТА-
ЖОМ НА ПІДЗЕМНИХ
ЗАЛІЗНИЦЯХ.**
Майкел Квіл, предсідник міжнародної юній транспортових робітників, повернувшись з подорожі до Європи. Він негайно став на чолі делегації своєї юнії, щоб поставити домагання до міської Ради Транспорту за підвищення платень. Він загрозив саботажом у соборях, коли домагання не будуть сповнені. На запит, звідки місто Нью Йорк візьме гроші на підвищення, Квіл сказав, що підприємці завжди ставлять таке питання, а потім завжди звідкись дістають фонди на підвищення.

**К.І.О. ПЕРЕВОДИТЬ ЧИСТ-
КУ ЛІВІХ ЮНІЙ.**
Вашингтон. — На понеділок 19 грудня заповіла Екзекутивна К.І.О. відкриття „процесів для чистки“ з десяти юній, які попали під диктатуру комуністичних елементів. Такі процеси потривають кілька тижнів, хоч присуд відомий уже заздалегідь. Переконавання таке, що Красна Екзекутивна Рада прожене всі десять юній вже з днем 1 березня. Досі вирішено прогнати двох біль-
ших юній з членства в Кон-
гресі Індустріальних Організацій. Це електрична юнія й юнія фермерського виробу.

**ТРУДНОЦІ В НАУЦІ АН-
ГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: 832 ЗНА-
ЧЕНЬ СЛОВА „РОН“.**
Нью Йорк. — Після п'ятнадцяти років спеціальних дослідів над значенням деяких англійських слів, проф. Ірвінг Лордж видав книжку під заг.: „Семантичний рахунок 570 найзвичайніших слів“. Це насправді є пояснення тільки 570 англійських слів. Книжка видана в 49 примірниках і коштує 10 доларів. Як приклад, над чим працював Лордж, згадується слово, писане по англійськи „run“, у вимові „рон“ або „ран“. Найзвичайніше його значення це „бігти“, але є й „рун на банк“ підчас поголосок про банкрутство, але має ще 830 інших значень. Зпоміж 5,000,000 провірених слів професор поставив по черзі значення таких слів, як „май“ — „мен“ (людина), на 70 місці, а слово „кіс“ (поцілуй) вже не змінилося в книжці.

ЯПОНЦІ ПРИЗДЯТЬ НА НАУКУ ДЕМОКРАТІЇ ДО АМЕРИКИ

Вашингтон, 18 грудня. — Урядові департаменту стейту виявили, що Злучені Держави почнуть незабаром вишколювати японських дипломатів у виконанні плану для прискорення заключення мирового договору. До порту в Сіетл, у стейті Вашингтон на Західному побережжі, приїде чотирьох най-
видних дипломатів 22 грудня, а звідти вони поїдуть до Вашингтону. Тут, у департаменті стейту вони відбудуть 60-денні оглядини адміністрації цього департаменту і розглянуть його відношення до конгресу. Оприлюднено теж, що кілька сотень членів японського парламенту, журналістів, членів японського уряду і студентів приїдуть до Злучених Держав на кількомісячній студії американської системи демократії. Деякі вже знаходяться в дорозі до Америки. Цей рух є підготовою до недалекого на-
ладнання Тихоокеанського питання. Першим важливим кроком в тому напрямі буде заключення мирового договору з Японією.

План вишколу дипломатів з Японії складений департаментами стейту й оборони в порозумінні з генералом Долгесом МекАртуром. Першим вислідом такого вишколу буде заснування японських бюр.
**ДЖОРДЖА КЕНАНА ПОСИ-
ЛАЮТЬ ДО ІНДІЙНОЇ АМЕРИКИ І АФРИКИ.**
Вашингтон. — Секретар стейту Дін Ачесон доручив складенню американської закордонної політики, Джорджу Кенанові поїхати на шість місяців до країн Південної Америки, а потім до Африки, для перевірки й світлої зміни американської закордонної політики. Подорож почне Кенан в лютому 1950 р. В Африці відвідає він держави Південної Африки, Лівію, Англо-Египетський Судан та інші околиці. Після цієї подорожі Кенан має скласти звіт і поміщення департаментові стейту а потім усягнеться з політичного життя. Поїздка Кенана злучена з планами розв'язку відстаней країн на підставі Точки Четвертої інаугураційної промови президента Трумана. Невдовзі появилися вісті, що між Францією, Великобританією й Америкою вирішили поважити розходження в справі Африки. Це пізнати було підчас нарад Генеральної Асамблеї О.Д. де Америка йшла в розріз з планами Великобританії в справі італійських колоній в Африці.

**НОВИЙ ГРЕЦЬКИЙ АРХІЕ-
ПІСКОП В АМЕРИЦІ**
Нью Йорк. — Щойно в четвер мінувшого тижня приїхав з Греції православний митрополит Коринту, Михайло, до Америки, а вже в неділю 18 грудня відбулася його інсталяція як архієпископа Грецької Православної Церкви Північної й Південної Америки з осідком при катедрі при 74 вулиці в Нью Йорку. В богослужбній церемонії брали участь грецький православний єпископ Германос і український православний єпископ Богдан. Прибули теж грецькі дипломати, які перебувають в Америці, а протестантський англійський єпископ вислав свого заступника. Народу було понад 2,000 сіл'х православних греків в Америці нараховують до мільйона душ.

**„ПРИМАРИ“ ІБСЕНА В ТЕ-
АТРИ-СТУДІЇ ГІРІЯКА
В НЬО ЙОРКУ.**
Нью Йорк, 19 грудня. — Минулої суботи тут в залі парадній св. Юрія Театр-Студія Іосипа Гіріяка виставила драму Ібсена „Примари“, в перекладі М. Понеділка та в постанові О. Добровольської, даючи черговий доказ своєї артистичної досконалості. Глибокий зміст цієї класичної драми в прекрасному українському перекладі, знаменита гра артистів, зокрема Гіріяка в ролі пастора та Позняківної в ролі матері, як і всіх інших, та досконала режисура від початку до кінця держали в найвищому напруженні глядачів. Жалко тільки, що й цим разом в залі ще були деякі незайняті місця.

**ЧЕРГОВА АМЕРИКАНСЬКА УВАГА
ДО ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКИХ
ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ**
„ЛАЙФ“ ПРО НАУКУ З УКРАЇНСЬКОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ
БОРотьБИ В НЕДАВНЬОМУ МИНУЛОМУ

Нью Йорк, 19 грудня. „Лайф“, один з найсерйозніших і найбільш поширених американських ілюстрованих журналів, надрукував в сьогоднішньому виданні довшу статтю відомого і признаного спеціаліста в психологічній війні, Волеса Керола, в якій віддано велику увагу українським визвольним змаганням та українській визвольній боротьбі проти німців і більшовиків, витягаючи з того відповідну науку для важливості української проблематики в теперішній американсько-советській „холодній війні“. Автор статті, що протягом трьох років керував американським бюро воєнних інформацій в Європі, розглядає проблему боротьби „проти росії“ як один з найважливіших елементів в теперішньому світовому положенні та в можливостях його дальшого розвитку. При цьому головну увагу він звертає на „український націоналізм“, та визвольні рухи інших поцелованих народів. Автор стверджує незвичайну важливість українського визвольного руху для кожного часу противника Росії, але теж звертає увагу, що пропагандивні коңсії в користь українців ще тільки збільшуватимуть ворожості росіян. Він з помітним знанням справи відмежовує український визвольний рух від час останньої війни від російської „аласовщини“. Пишучи про „могутні українські сили“ в заціпленні кожнорасного окупанта України, автор м.і. стверджує: „Українське підпілля набрало сильно-го розмаху через німецьку брутальність в роках 1941 і 1942. Проте, це підпілля ані не стало про-советське ані теж не цілком було тільки проти-німецьке. Його гаслом було: „Ми боремось проти кожного поневолення, без огляду на те, звідки воно походило б“. Під час німецької окупації (українські) підпільні сили зосереджували свої атаки на німецькі

**ПЕРОН ХОЧЕ БУТИ НАД-
ПАРТИЙНИМ**
Буенос Айрес. — Президент Хуан Перон, як виявляється з його недавніх потягнень в аргентинській внутрішній політиці, хоче поставити себе понад партіями. Це пізнати з його недавньої промови до банкових робітників.

**ФІНЛЯНДІЯ ПРИПІНИЛА
НАЦІОНАЛІЗАЦІЮ
ІНДУСТРІЇ.**
Гельсінкі, 19 грудня. — Соціал-демократичний уряд Фінляндії припинив ухвалену раніше під напором комуністів націоналізацію головної індустрії в країні, розв'язуючи створений для тих цілей свого часу окремішній комітет.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ХВИЛЯ ВТІКАЧІВ ЗІ СХОДУ НА ЗАХІД

Женева, 19 грудня. — Хвиля втікачів з-поза советської залізної заслони на захід продовжується безупину, а в деяких випадках ще й збільшується, стверджено тут на нарадах красивих представників Міжнародної Організації для Втікачів (ІРО). Кількість втікачів з підсоветських країн в Західну Німеччину тепер виносить пересічно 2,500 осіб, яких не зупиняє ні гостра в Європі зима, ні дротяні засіки, підміновані поля та сильно скріплена охорона кордонів о-
панованих советами країн. Між втікачами становлять більшість особи зі советських сателітів, хоча кожного місяця перебігає до американців і англійців приблизно по 500 дезертирів зі советської армії та советського управління в Німеччині. Протягом останніх 10 місяців на захід втекло поверх 20,000 чехів. Цими новими втікачами тепер ніхто не опікується і вони цілком здані напризволяще.

**ВШАНОВАНО РІЧНИЦЮ
ПОВСТАННЯ У.П.А. В НЬО
ЙОРКУ**
Нью Йорк, 19 грудня. Вчора тут відбулося в Стайвесент Гай Скул вшановане окремим Громадським Комітетом Свято в сьому річницю повстання У.П.А. В програму Свята входили виступи оперової співачки Марії Поліняк-Лисогір, оперового співака Яна Рейнгардта, Квітету Бандурчист під уяврою С. Гаушеского, Хору „Боян“ під орудою проф. І. Недільського та дії реґітатції. Свято, започатковане американським гімном, відкрив п. Василь Мудрий, а доповідь про генезу, організацію, цілі й боротьбу У.П.А. вголосив п. Микола Лебедь. Свято, що зібрало досить велику кількість публіки, закінчено українським національним гімном.

**МЕЛЬНИКОВ НА МІСЦІ
ХРУЩОВА В УКРАЇНІ**
ВАЖЛИВІ ЗМІНИ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ОКПАЦІЙНОЇ ВЕР-
ХІВКИ В КИЄВІ; ХРУЩОВ „ЗВІЛЬНЕНИЙ“ З ОВОВ'ЯЗКІВ
В УКРАЇНІ ТА ІМЕНОВАНИЙ СЕКРЕТАРЕМ Ц. К.
ВСЕСОЮЗНОЇ ПАРТІЇ.

Москва, 19 грудня (НПТ). — Нікіту Хрущова „звільнено“ з обов'язків першого секретаря комуністичної партії в Україні та „вибрано“ секретарем Центрального Комітету всесоюзної комуністичної партії і першим секретарем партійного комітету Московського району. Пер-
шим секретарем комуністичної партії в Україні, отже новим намісником Сталіна, іменовано Л. Г. Мельникова, а другим секретарем „вибрано“ А. І. Кириченка. Хрущов, що є членом всемогучого советського Політбюро, на пості секретаря обласного комітету комуністичної партії в Москві заступив Г. М. Попова, якого тільки „звільнено“, не подаючи будь-якого нового його призначення. Конкретних причин цих перемін в большевицькій верхівці не подається, а в закордонних колах їх ще тільки дуже осторожно коментується, звертаючи увагу менше на зміни в Києві, натомість більше на призначення Хрущова в Москві. Хрущов був з доручення Сталіна комуністичним диктатором України від 1938 року, після остаточного здушення всіх, навіть найменших проявів української окремішності. Після війни, як Хрущов не міг дати собі ради зі сильно поширеним повстанським рухом в Україні, Сталін після йому до помічі „залізного ко-
місара“ Кагановича. Вже тоді говорилось про можливість „вищичення“ Хрущова. Його останнє „звільнення“ з обов'язків в Україні та призначення в Москві закордонна преса коментує як його підвищення, хоча факти вказували б радше на його ліквідацію. Призначення його котримось там з черги секретарем ЦК. всесоюзної партії не має значення, а призначення першим секретарем районного комітету партії в Москві можна розцінювати тільки як деґрадацію в порівнянні з важливим постом першого секретаря партії в Україні, що його зазімав Хрущов досі. Проте, без точніших інформацій про довершені зміни, коментарі були б ще передчасні. Ближчих інформацій про нового Сталінового про-консула в Україні, Л. Г. Мельникова, докищо не подано.

**ПРОВІДНИК КИТАПСЬКИХ
КОМУНІСТІВ З ЧОЛОБИТ-
НЕЮ В МОСКВІ.**
Москва, 19 грудня. — Минулої п'ятниці, 16 грудня, приїхав до Москви з чолобитнею провідник китайських комуністів, Мао Це-тунг, що ще того самого дня ввечері був прийнятий Сталіном та іншими советськими достойниками. Ціллю свого приїзду Мао назвав: „скріплення світового фронту боротьби за мир; посилення боротьби проти підпалювачів війни; скріплення советсько-китайських стосун-
та дальшого розвитку дружби між советським і китайським народами“. З нагоди приїзду з поклоном цього нового сателіта, в Москві відбулися всілякі паради. Мао висловлював Сталінові подяку за советську допомогу китайським комуністам протягом теперішньої війни, що принесла комуністам перемогу.

**СТВОРЕНО НОВИЙ КОАЛІ-
ЦІЙНИЙ УРЯД АВСТРАЛІЇ.**
Мелбурн, Австралія, 19 грудня. — Після останніх виборів в Австралії, в яких урядова до того часу лейбурітська партія прогнала в користь ліберальної коаліції, вчора тут вже проголошено новий коаліційний уряд, в склад якого входять чотирнадцять лібералів і п'ятьох членів т. зв. Контрі партії. Прем'єром є ліберал Р. Дж. Менсіс, ліберал, а міністром закордонних справ є П. С. Спендер, теж ліберал. Новий уряд буде сьогодні запроваджений губернатором та негайно почне урядування.

**СОВЕТІ ПРОДОВЖУЮТЬ
НАЦИСТИЧНУ ПРАКТИКУ
ПАЛЕННЯ КНИЖОК.**
Відень, 19 грудня. — Вслід за відвигненням в Москві гаслом боротьби проти „космополітизму“, в усіх краях за залізною заслою почали тепер палити книжки та літературу і палення закінчилися в Австрії, в Чехословаччині, Мадярщині, Польщі та інших підсоветських країнах видається окремі закони, якими наказується тотальне знищення все-
го, що могло б мати будь-який зв'язок з „космополітизмом“ західної цивілізації.

**ЗАПОВІДАЄТЬСЯ „РЕВО-
ЛЮЦІЙНІ ЗМІНИ“ В БУДОВІ
ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.**
Лондон, 19 грудня. — В новому офіційному виданні британської флотії заповідається „революційні зміни“ в будові нових воєнних кораблів, що мають наступити протягом найближчих років. Не означаючи цих змін точніше, стверджується тільки, що вони стоять в тісному зв'язку зі загальним розвитком модерної воєнної техніки, зокрема у зв'язку з розвитком атомичної бомби. В журналі заповідається цей „революційний розвиток“ насамперед у флотії Злучених Держав.

**СОВЕТСЬКА ВИБОРЧА КО-
МЕДІЯ В БОЛГАРІЇ.**
Софія, 19 грудня. — Вчора відбулися в Болгарії „вибори“ до комуністичного парламенту, що пройшли „ентузіастично“ та закінчилися „одноголосно“, як це єдино можливе в підсоветській країні. На комуністичний „втічизняний фронт“, що йшов до виборів з великими пертретами Сталіна, віддано 100% голосів.

**БУРМА ВИЗНАЛА КОМУНІ-
СТИЧНИЙ УРЯД КИТАЮ.**
Гонг Конг, 19 грудня. — Минулої суботи уряд Бурми визнав комуністичний режим Китаю. Національний китайський уряд, тепер на Формозі, зрівняв з Бурмою свої дипломатичні стосунки, висловлюючи тільки своє здивування, що Бурма визнала комуністів в Китаю, поборюючи їх рівночасно в своїй країні.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.50	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Monday's Issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):		Число з понеділка (англійською частинкою):	
One year	\$2.50	1a рік	\$2.50
Six months	\$1.50	1a пів року	\$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакції не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ РІВНОВАГИ

З радістю спостерігаємо новий розвиток в нашому громадському житті, зв'язаний з помітним побільшенням нашої американсько-української спільноти новими і високоякісними силами з європейської української еміграції. З вдовільним ствердженням зростає наших організацій, кількісно і якісно поліпшення наших імпрез та цілого ряду інших проявів нашого громадського життя. Не без корисного впливу залишилися ці зміни та на загально-американську опінію. Скрізь та на всіх ділянках життя цієї нашої країни українські люди добиваються щораз нових і щораз більших успіхів, здобуваючи щораз більшу увагу і до народу, з якого походять та до його проблем.

Але рівночасно з цим спостерігається теж цілий ряд негативних явищ, що зменшують ці загальні успіхи та наводять на душу тривогу за дальший наш розвиток. Бо що з того, що наші організації, нові і старі, збільшують реєстр своїх членів, як ті члени не завжди точно виконують свої обов'язки? Що з того, що поліпшуються наші імпрези, що на наших сценах виступають тепер артисти з великим артистичним іменем і стажем, як наші залі світяться пустою? Що нам з цілого ряду нових організацій і товариств, якщо вони мали залишитися тільки на папері? А це вже починають бути факти. Ми вже з журбою нотуємо, що у нас починає бути більше учителів ніж учнів, більше артистів ніж публіки; ми з тривогою спостерігаємо в нашому громадському розвитку відсутність пропорції.

Деякі конкретні приклади. На кількох імпрезах в Нью Йорку в останньому часі було жалюгідно мало публіки. Місцеві громадяни не прийшли, бо думали собі, що "нові самі заповнять залу", а "нові" не прийшли правдоподібно з такою самою думкою про "старих". Таким чином на виставки, поставлені на найвищому мистецькому рівні, не можна зібрати навіть такої горстки людей, що заповнила б невеличку залу. Та найгірше те, що про подібні явища пишуть нам теж і з інших міст.

По всіх громадах збільшилася кількість українського населення, але жертвенність не тільки що не збільшилася пропорційно, але ще й загрозливо зменшилася. Місцеві громадяни думають собі, що вже "досить надавалися", а нові імігранти все ще вважають себе в деякій мірі звільненими від того обов'язку. І так в багатьох інших ділянках нашого життя.

Ці явища можуть бути хвилиним наслідком цих перемін, які в нас заходять, але їх треба собі усвідомити і відповідно протидіяти. Це повинні мати на увазі головні організатори і провідники місцевого нашого організаційного, культурного та взагалі громадського життя в поодиноких громадах. Щоб нас було ще багато разів більше ніж нас тепер є, нас все це буде замало для задоволення всіх наших громадських потреб. Ніхто з нас не може "обійтися" без другого, ніяка зміна не звільнює нас від наших загальних обов'язків, бо за наш спільний розвиток ми всі спільно відповідальні. І тому рівночасно з розвитком нашого життя ми мусимо вдержати відповідну рівновагу, що є одною з головних передумов успіху і самого розвитку на довшу мету.

Пристосування нових австралійців

Країна Південного Хреста, колишня Нова Голандія, тобто теперішня Австралія, радше "Новими Австралійцями", як виглядало б, куди більше ніж Злучені Держави "Новими Американцями", чи Канада "Новими Канадійцями". Вони приїждять з європейської скитаїщини і причаляють до південної Австралії до Сидні — на східній бережжі; до Мелбери — на південній крайчику та до Аделейд — на західній бережжі. Ледаві прибудуть вони до нової батьківщини, а вже виявляють їй свою вдячність, присвячуючи їй свої найкращі таланти.

Зразком такої рухливості може послужити імпреза в Аделейд Тавн Голд, з дня 20 жовтня б. р., на якій 13 різномовних нових австралійських груп виступили з своїм мистецтвом для вшанування свята Об'єднаних Націй. Вирізки з газет, які наспіли до бюро Української Пан-Американської Конференції в Нью Йорку, вказують, що австралійська публіка не могла натішитися хорами й іншими музичними творами, танцями, різьбарством та іншого роду мистецтвом, яке попривозили невідні скитальці. На загальне бажання публіки імпрезу повторено тричі, а в голосах читачів у місцевій пресі появилися проєкти зорганізувати з нових австралійців постійний хор для обідки запілля. Чільні аделейдські щоденники з великим ентузіазмом згадують про мистецтво естонців, литовців, латишів, югославців, та ін., а коли пишуть про українців, то висловлюються в самих суперлативах. Згадка про українське мистецьке досягнення в ділянці різьбарства поміщена в щоденнику "Ньюз" чорними буквами.

Згадка про імпрезу це тільки приклад, як загалом Австралія відноситься до нових імігрантів. Альберт Е. Норман, кореспондент бостонського "Монітора", описує точніше поведінку влади і австралійського населення до колишніх скитальців і каже, що влада задумує примістити в Австралії цілий мільйон нових людей впродовж найближчих трьох років.

Для переведення такого діла уряд поробив добайлив приготування. Нема там припадкових імігрантів або безробітних осіб, зданих на ласку невідомих родичів. Для пляного розселення створено "Центр" з 11 "Секцій" коло міста Бетгорст, в провінції Нью Савт Вейлс, на східній бережжі. Центр має докищо місце на

4,000 осіб, а його Секції по розкидані у належній віддаї. У такий спосіб початкова "концентрація" переміняється в розселення в інші околиці, в яких можна найти відповідну працю.

Секції дають хвиливе приміщення в бараках, побудованих на зразок військових таборів, однак вони чисті, просторі і гарно помальовані. Саме тоді, коли Норман відвідував одну Секцію, її відновлювано для приміщення заповіджених нових 500 імігрантів. При віднові працював теж один українець, якому доручено прикрасити ідальню. Артист, названий Володимир З., здивував відвідувачів своїми картинами. Вони не були подібні до австралійських, однак управитель пояснив, що свіжо прибуваючий артист "не може ще забути старих звичок". Заохочений таким поясненням, Володимир дав гостям виклад про картини, якими він думає прикрасити дальші будинки.

Управа секції признає, що нові люди не тільки надаються досить, але ще й беруть зі собою харчі з ідальні до кімнати. Та коли заважають, що вони щодня мають повно їжі, зрештою цього більше не роблять, тільки дивуються, як це можливо, щоб було доволі харчів для всіх.

За якийсь час нові австралійці відісують зверхні принакни цивілізації, бо дістають нові одяги, скидаючи старі — не раз 10-річні — "лахи". Вони теж дістають нове взуття і все, що з цим їде впарі.

Цей відділ називається "Супільна Секція". У ній реєструють кожного новоприбулого, перебирають його, дають йому навіть грошеву тижневу допомогу до \$4. Директором цієї секції є австралець, а йому до помічч додали дві нові австралійки. Для дітей нижче 16 років виплачує Секція по \$1.60.

У Центрі є теж федеральне бюро праці. Там настановлені фахівці в робітничих справах, які приділюють до роботи кожного, відповідно до його спроможности. Нові австралійці мають обов'язок працювати два роки за контрактом і аж опісля можуть поїхати на роботу ім працю. Для слабосилних дають якусь легку роботу.

При всіх 11 Секціях є zatrudнених 350 нових австралійців. Вони дістають правильну юнійну платню. Поза згаданими працівниками в Центрі й Секціях дістають роботу де-інакше всі ново прибулі впродовж одного місяця. Діти, які

Улас Самчук.

Ребуси і шаради, або мудрий Панталей

Нашою пресою, а іноді, ніби між іншим, навіть світовою пресою, пробігає якась полохлива вістка, що продирається через всі китайські мури з нашої закуртинної батьківщини.

Такі вістки про щось натякають. То, наприклад, що Максим Тадейович Рильський, ні з сього, ні з того, чомусь містить статтю в московській "Правді", де настирливо доказує і так безліч разів доказувані істини, що Україна нізащо і ніколи не відірветься від братніх советських республік, Советского Союзу, то знов промигне вість, що безліч разів славного орденосносця, драматурга і геніального політика Олександра Корнійчука, "на його прохання" звільняється з якогось там міністерського місця, то знов дістаємо вість, що щось подібне робиться і з другим ультраорденосносцем поетом Бажаном, то знов ми чомусь бачимо нашого преславного і преподобного Павла Петровича Тичину у ролі якогось таємничого гостя в Лондоні, окруженого ореолом енкаведистів, то знов світ потрясає страшна вість, що "український" советський герб і прапор зазнають якихсь карколомних морфологій і на решті навіть ми довідемося про таке див-диво і чудо всіх чудес, що українська, "вільна і незалежна" (строге підкреслення) республіка дістає навіть свій гимн.

Вісті, розуміється, не дивлячись на свою скромність, (бо їх, наприклад, чомусь не містить велика світова преса) потрясають. І ми мусимо знати, що у казковому і чарівному Советському Союзі нічого не робиться отак собі випадково. Коли, наприклад, Рокоссовський їде до Варшави на посаду головнокомандуючого польської армії, то будьте певні, що його "покликав на ту посаду сам польський народ". Не більше і не менше. І коли Максим Рильський, такий вам, з ласки Божої, такий неполітик, а поет, містить статтю в "Правді", то це знов таки чи не на запрошення самого російського народу, а коли та стаття до всього політична, то будьте певні, що за нею стоїть дуже поважний політичний змисл. Тесаме, очевидно, можна прикласти і до решти

остаються в околиці Бетгорст, ідуть негайно до місцевої школи і змішуються з іншими дітьми.

Оці вісті походять з неукраїнських джерел.

Наших, на показ невинних і скромних вісток, які ви почуєте з того чарівного царства див і чудес.

І чому все то так якраз діється? Можна тут різно думати, але нам це видається ось чому: на папері, а також в Об'єднаних Націях, (що це має спільного з папером?) існує така славна, квітуча, самотійна, незалежна і возведена во віки вічні і так само невіддільна во віки вічні від братніх советських республік, Україна. На її чолі, розуміється, стоїть покликаний українським народом великий син російського народу і славний соратник божественного Сталіна Нікіта Хрущов. Цей "мудрий водитель" українського народу для своєї помочі (наприклад ставити печатки і роздавати ордени) має кілька Коротченків, взятих з тубільного населення. Він має одно і те саме, вічне і незмінне, що має за собою величезну історичну традицію, починаючи з Потьомкіном - Задунайським, завдання: ліквідувати дійсну Україну. Стерти з лиця землі і мову. Обернути український народ в російський народ.

І переводить він, той самий Нікіта Хрущов, своє завдання різними, також від часів Потьомкіна - Задунайського знайними, способами. Кого медом і цукром, кого нагаєм і Сибіром. І помагають йому в тому ті самі Коротченки, а маскують його, коли треба, Корнійчуки, Тичини і Бажани. Ще для більшої ясности, все це можна порівняти до ресторану. Хрущов це господар, Коротченки кельнери та порт'єри.

І ще треба знати, що вся та кухня має свої різні сезони. Раз їй ведеться добре, все їде блискуче — п'ють, їдять та гуляють, раз знов стає тяжко, туго, надходять різні загрози. В першому випадку Нікіта Хрущов скорочує свій персонал. Він тоді обходиться з самими кухарями. (Це трошки, правда, ненормально, хто знає ресторанну техніку, але ми ж не говоримо про справи нормальні). Кельнери і порт'єри тоді зовсім зайві. Іх тоді тримають "на всякий випадок", вони тоді навіть віршують "про Сталіна рідного, про батька народного". На всякий також випадок їм роблять їм, їх везуть навіть закордон, де вони виступають в захист поневоленої Індонезії, або Судану. Але як тільки приходить якась небезпека, тоді Нікіта Хрущов негайно кличе своїх питомців. Тоді вони знов кель-

нери і порт'єри. Тоді вони і міністри, і заступники предсидників рад, і народні трибуни, і дозволяється їм поговорити навіть українською мовою.

Останніми роками роля Хрущова, а разом з тим, роля "вільної і незалежної" республіки українського народу, дещо змінилася. Вона почала бути пережитком, анахронізмом. Вона вимагає поважної зміни. Її ролю перебрали на себе інші, новітні і свіжіші "советські республіки", як от, наприклад, Польща і серія їй подібних. Україну, як таку, приходить вже здати в архів. Вона мусить стати остаточно інтегральною і органічною неподільною частиною великої Росії. І щоб це перевести в життя, Максим Рильський пише про це в московській "Правді". Ніде інде, а тільки в "Правді" (щоб всі знали). І ніхто інший — тільки Максим Рильський. Не Хрущов і Коротченко. Бо ж Максим Рильський український поет, тобто сама душа, сумління і правда народу. Хрущов все таки знає, що про це мусить сказати не він сам, а Максим Рильський.

Для того самого "звільняється на власне бажання" з різних міністерських посад всіх Тичин і всіх Корнійчуків. Та видимість, той фасад, ті кельнери тепер зайві. Це лише потрібні видатки. Українського народу більше не треба, а щоб було все в порядку в ОН вистачить кілька слів Мануїльського, кілька змін в гербі, вистачить мала ганчірочка, що буде від цього дня зватися "українським прапором". Чи ж не все прекрасно, "обтягано"? Чи ж не геніально? Що може тут сказати Англія зі своєю Індією, або Голандія зі своєю Індонезією? "Етот русский Пантелей, мастер всех таких затей", чули ми в одній пісні і спробуй йому перечесть.

Протягом цілих століть, від Петра Першого починаючи, "етот русский Пантелей" саме в такий спосіб "обтяжує", тобто, по нашому, рішає великі, самим Богом встановлені, життєві проблеми. Мільйони й мільйони людей платять за це своєю кров'ю, честю, свободою і майном. А Росія, велика і неподільна була і є завжди слабою і завжди подільною. Один лише удар зі зовні, як "на віки невідимі" народи негайно стають ділами мими. Держава слаба, держава бідна, держава квола і вічно знутра zagrożена. Це знають там вони самі, це знаємо ми тут, це знає цілий світ. І мудрий руский Пантелей тищить себе грушками на вербі, справжніми грушками, на справжній вербі, що все гаразд, що на решті все рішено, що Росія таки велика і таки неподільна. Переконання гідне Пантелея. Ніде і ніким не перевіршене. Кіт, на якому базується государство Російське. Єдине тепер приходить на чергу дня: віра в те, що земля держиться на трьох кітах, стала анахронізмом. Не мерщим анахронізмом є російська націоналістська політика і це буде дуже скоро доказане історією.

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам не вистачило обійтися без забезпечення, а найкраще і найпевніше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

13)
ПРОФ. ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ: ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ — МІЖНАРОДНА СПРАВА

Проф. Лев Добрянський виголосив свою доповідь в англійській мові. В українському перекладі вона звучить:

На цьому замітному Четвертому Конгресі Американських Українців теж і мені припала честь висловити деякі основні думки, що мають стати базою наших серйозних нарад. За що честь, Пані і Панове, я глибоко Вам вдячний, головню тому, бо ніколи — я це говорю в повній свідомості цього, що сталося в минулому — ніколи раніше в цьому сторіччі американці українського роду не мали такої славної нагоди виступати і почуватися так, як це їм насуває збір історичних подій сьогодні. Ця політична нагода є так неомалью ясно, так добре означена, що основну тему цієї конвенції, яка керувала б нашими думками і заповнювала наші серця, можна справді добачувати в старій протрі: взяти або прогнати!

Вирінає думка: як прийшло до такого єдиного збігу історичних подій, що насувають нам таку нагоду. Бо усім нам добре відомо, що досі існувала вже своєрідна лінія в історичному розвитку, на коротку мету нещаслива для аспірацій традиційно християнського і демократичного українського народу і на довшу мету загрозлива для демократичного і християнського життя нашої американської нації.

Під кінець першої світової війни, коли єдина, справді демократична сила в Східній Європі у формі Української Армії стояла в нерівній боротьбі за вдерження принципу самовизначення для українського народу проти його комуністичних та імперіалістичних нападників, деякі з дорадників президента Вільсона в Парижі, що пропонували цей принцип, ще не мали

найменшого поняття про саме тільки існування такого народу, що називається українським. В році 1933-тньому, коли американські українці демонстрували по П'ятій Євено в Нью Йорку протестуючи проти найбільш жорстокого советського народолюбства в цьому сторіччі, проти зорганізованого голоду, яким загнано в могилу або на Сибір мільйони українців, наш гуманітарний президент вважав тоді за відповідне дати формальне дипломатичне визнання кривавим висланникам з Кремлівської м'ясорубки. Під час другої світової війни, коли численні з нас, маючи досвід советського віроломства, остерігали перед комплікаціями американсько-советської дружби, наш уряд, просякнутий інтелектуально збанкрутованими лібералами та зрадницькими комуністами, розголошував, майже з цілковитою втратою самоповаги, славу советської держави та наївно вірив в советську словність. Звичайно, такий необачний політичний курс, зроджений головню з острівного невіжества, не давав нам нагоди ані взяти ані прогнати.

Накинена обставинами Злученим Державам провідна роля в теперішніх світових справах заставила їх познати, що найбільш безпосередньо з подіями, які нашість виявили їм справжню суть, цілі і техніку советської загрози для західної цивілізації. Навал подій за останні три роки виявив не-комуністичному світові те, що нашою намагалося зробити Україна та її приїжді протягом тридцяти років. Жалівні історії, що їх оповідається тепер, є в основі ті самі, про які говорили українці та деякі інші протягом цілого часу. В поході советської агресії змінилися тільки особи, але акція залишається та сама. Інтересним є факт, що теперішня загроза советської агресії в Європі і в Азії, яку з жахом стверджує світ, почалася на українській землі вже перед роками.

Світ приглядається сьогодні політичним насильством над незалежністю країні Східної і Центральної Європи, але забуває, що першою жертвою советсько-комуністичного насильства була незалежна, не-російська Українська Держава в 1920 році. Він бачить техніку "інтензивної революції", застосовувану польськими, болгарськими, чеськими та іншими комуністами, що творять маріонеткові уряди в тих країнах, але забуває, що українські комуністи були створили свій маріонетковий уряд країні вже в 20-тих роках. Він з вдовільним спостерігає загрозу

"тітоїзму" в спритві централізаційним силам Кремля, але забуває багато безупинних українських "Тітів" на початку 30-тих років. Він засуджує морально безпошадні колективізаційні заходи та заборони безліч невинних людей в табори каторжних робіт, але забуває про заслання мільйонів українців під час насильної колективізації в роках 1923-1933. Світ з сьвятим обуренням споглядає на теперішні релігійні переслідування, на долю єпископів Степіна, Міндсенті, Берана та інших в прожаних руках комуністичних безбожників, але переочує безконечне советське переслідування Української Православної Церкви, знищення Української Католицької Церкви в Західній Україні в 1945 році та долю митрополита Сліпого. Це деякі головні порівняння, що їх видиває "єдиний збір історичних подій", припадок зусиль Злучених Держав та не-комуністичного світу і таких же українського та інших тиранизованих народів для підваження і кінцевого знищення комунізму. В цьому збігові обставин лежить наша нагода взяти або прогнати.

Історія західної цивілізації завжди позначувалася рухом із Сходу на Захід і із Заходу на Схід. Цей сам рух відбувається теж сьогодні. В його грі є доля світу. Одним з найбільш абсурдних припущень є уявлення, що цей динамічний рух може сам зашухавитися десь в якомусь неозначеному центрі. Таку можливість виключають самі комуністичні калькуляції та характер діючих політичних сил. Остаточне рішення мусить застати воно западе в Москві, або тут, у Вашингтоні. Майбутність цього сторіччя криє в собі зародок світового уряду, що виросте або в російській комуністичній імперії, або в американській демократії. Це є дві єдині політично грізні сили в світі сьогодні; третьої сили немає.

Якщо ці міркування наводять вам думку про неминучість третьої світової війни, то хай мені буде вільно додати, що в цьому не можна добачувати фаталізму людських подій, як це комуністи визнають. Деякі народи опановані думкою про нову війну власне на підставі злогодиного фаталізму, хоча в теперішніх обставинах в світі можуть існувати тільки наукові припущення про неминучість третьої світової війни. Це не є фаталізмом, але об'єктивно реальним пізнанням існуючих об-

(Продовження на стор. 4-тій)

Василь Витвицький.

ФРИДРИХ ШОПЕН

І УКРАЇНСКА НАРОДНА ПІСНЯ.

За ціле століття, що саме тепер минуло з дня смерті Фридриха Шопена (1910-1849), його творча спадщина зазнала досить змінливої долі. Зпочатку, як це було й за життя композитора, його музика звучала майже виключно в салонах аристократії. Та вже один з його сучасників і друзів, Франц Ліст, причинився до популяризації Шопенової музики. Дедалі напружати десятиліть захоплення нею зростало й добувало шораз ширші кола любителів, доходячи десь у 1920-их-1930-их роках до своєї найвищої точки. Музична критика, в особі найвидатнішого свого представника композитора Роберта Шумана, зустріла перші твори Шопена з небувалим ентузіазмом. Шуман писав тоді: „Панове! Капелюхи з голов, — оце геній!“ Зате пізніше музикознавство довго не давало собі ради з оцінкою вартості і значення творчості Шопена. Бо й як же? Музичний світ 19. сторіччя звик ще був до того, що великі композитори виводяться з Німеччини, а це десь з мало-го сільця під Варшавою. Далі: у творчості Шопена не було вимаганню тоді всебічності, не було ні одної симфонії, ні одної опери. Дивлячись поверховно, дехто готов був бачити в Шопеновій творчості мало що більше понад салонкову музику. Подібно неорозумово писали про розніжненість і слабовитість, як про виключні цілі змісту Шопенових творів. Забували при тому про того духа лицарськості і бойовості, що ним так просякнені численні твори Шопена, писані з думкою про Польщу, яка саме тоді спливала кров'ю у повстанні проти російського поневолення.

Треба було довгого часу і безсторонніх точних дослідів, щоб нарешті прийти до загальної прийнятої високої оцінки музики Шопена. Стверджено, що саме Шопен і Ліст були творцями нового фортепіанового стилю. В музиці Шопена знайшлися нові, раніше незнані види акордів і їх сполук, тобто цікаві й багаті гармонічні засоби. Також на полі музичної форми Шопен дав вартості, що не втратили свого значення до сьогоднішнього дня (форми танців, прелюдій, балад та ін.). Та найбільш значення Шопена в тому, що він перший з повною свідомістю використав питоменість народної музики. Що правда, не можна сказати, що до нього композитори не користувалися народними піснями. Навпаки, робили це досить часто, але при тому затирили прикмети народної музики, що йшли в розріз з мистецькими засадами їхньої доби.

Шопен глибоко відчув і зро-зумів саме ті своєрідні, в народній густи створені цінності і з якоюсь рішучістю і пробое-вістю включив їх у коло освя-чених засобів мистецтва. Якою оригінальністю давних тональ-них систем навіяні ті його твор-и, що були писані в душі польської народної музики! Як залюбки підкреслював він хи-мерність і своєрідність мазур-кових ритмів! Приклад Шопе-на завважив сильно на дальшо-му розвитку музики. Уже Ед-вард Гріг казав, що його „Шо-пен навчив писати по норвезь-ки“. У різних країнах створи-лись національні музичні на-прямки, що винесли на денне світло красу й оригінальність народної творчості. Цей про-цес доконується й по сьо-годні.

Приглядаючися ближче впли-вам народної музики на твор-чість Шопена можна завважи-ти й такі цілі, що ведуть по-за коло цих польської музики. Нераз дослідники підносили у Шопена не самі тільки польсь-кі, а взагалі словянські риси. Писали, що стиль Шопена формувався під впливом „уна-слідженої по матері словянсь-кої вдумливості і перейнятої від батька французького ес-прі“. У слід за тим появилися перші здогади про вплив ук-раїнських народних пісень на музику Шопена. Широко пи-сав про це польський музико-знавець Бернард Шарліт у сво-їй великій і цікавій монографії про Шопена (вид. 1919 р., 289 сторін), даючи при тому загальну характеристику ук-раїнських народних пісень. „У порівнянні з польськими, ук-раїнські народні пісні, звані „думками“, багаті кращі і зво-рушливіші. Що більше, завдя-ки своєму безприкладному ба-гацтву мелодій, глибині по-чуттів, безмежного суму і на-болілого жалю нема взагалі нічого рівного їм поміж на-родними піснями людського роду. Вони серед музичного світу ще — на жалю — мало-знані, тому, що досі видана-тільки невелика їх частина. Та коли у свій час цей просто не-вичерпний скарб пісень добу-дуть наверх, тоді ясно зарисо-ються нитки, що ведуть звідти до музики Шопена. Тоді пока-жеться перш усього, що саме ті риси, якими відзначаються його ноктюрни, творять також основу українських пісень“. Далі Шарліт пише, що україн-ські народні пісні „мусіли сильно притягати до себе Шо-пена своїми елементами, спо-рідненими з глибиною його душі“. — Не маючи відповід-них матеріалів, Шарліт не міг своєї думки поперти певними доказами. На це звернув увагу д-р З. Яхимецький („Шопен“, 1927), кажучи, що повинно це

Виступ Роми Прийми у Філадельфії

Справжній танок — це най-безпосередніше, повне й могут-нє виявлення естетичного по-чуття. Коли сила почуття опа-новує людину, людина замов-кає і залишається їй лише рух. Чим сильніше розвинена в лю-дині її емоційна властивість, тим багатша й розноматніша, пластичніша мова її рухів — мова живого почуття.

Рома Прийма, що виступи-ла з оригінальним танковим концертом в неділю, 11. груд-ня, в Українській Галі у Фи-ладельфії, нав'язує до високих традицій танкового мистецтва. Вихована в добрій школі Львівського Оперного Театру, що мав повний балетовий від-діл і ставив такі вистави, як „Пер Гінт“, „Дон Кіхот“, „Ко-пелія“ й інші (такого театру не мали й не мають деякі само-стійні держави), стала згодом солісткою в тому ж театрі, а потім за кордоном училась у деяких величин світової сла-ви: у віденської Вісенталь по-чинаючи та на непереверше-ному Кройцбергу кінчаючи.

Сама природа не поскупила її виставності та ще й обдару-вала її любов'ю до танкового мистецтва. Присмої її тепер бачити вже зрілою танцюрист-кою! З якою увагою, відпові-дальністю й любов'ю ставить-ся ця молода танцюристка до свого мистецтва.

Програма концерту, за кіль-кома винятками, однастайна:

бути ділом українських музи-кознавців дати музичному сві-тові відповідь на поставлене питання. Та справа й далі не втихала і м. ін. один з найбіль-ших авторитетів європейсько-го музикознавства, пр. д-р Г. Ляйтхтентріт, писав у своїй ви-черпній праці про Шопена, що в його нактюрнах слідні ук-раїнські впливи. Знову ж С. Бар-баг звернув увагу на ділянку, що її неслухно занедбувалось: на пісні Шопена, писані до слів різних польських поетів. Хоч цей автор переплутує „ма-лоруське“ з „російським“ та ін., всетаки й він пише, що у деяких піснях Шопена можна „ствердити вплив українських думок“. Врешті з українських авторів торкнувся теми д-р Борис Кудрик у своїй, „Прос-вітою“ виданій книжечці „Ук-раїнська народна пісня і все-світня музика“ (1927). Кудрик писав: „Великий польський фортепіаніст Фридрих Шопен в однім з 19-ох ноктюрмів вля-ряє в тон української думки“. Хоч як багато авторів торка-лося цієї теми, ні в одного не знаходимо хоч би побіжного життєписного огляду, що міг би причинитися до висвітлення справи, ані ближчого розгляду самого музичного матеріалу. (Кінець буде).

вона в аспекті великого Кройцберга. Справжня муже-ська відвага у нашій танцю-ристці, щоб ступати по слі-дах цього неперевершеного майстра. І тому — як і в учи-теля — переважає драматич-ний танок, як і в нього, кож-ний танок — це проблема, це драма людини, розказана ру-хами. Вже перший танок „Пі-

Рома Прийма.

сня Сольвейґи“ з Грігівого „Пер Гінта“ показав Приймів-ню драматичною танцюрист-кою, хоч волимо його, як лі-ричний етюд, ще й вимережа-ний піретами нашої великої класички, В. Перельсавець. Та далші танки: „Війна“, і „Смерть“ під „Похоронний марш“ Шопена, і „Вог золота“ (музика В. Балтаровича) — це вже чисті танки вчення Кройцберга. Правда, це не зви-чайне наслідування. Танцю-ристка сама знаходить тему, сама зображує драму, сама знаходить засоби вислову, на-віть костюми. Підхопила на-віть ту велику властивість Кройцберга, щоб знайти для кожного танку один питомий, завершувачий, знаменний рух і не повторити його двічі. З цього погляду дуже цікавий танок „Відома“ під музику мо-лодого композитора Філя; знаменитий танок рук, голов-но пальців. „Три дівчини на ве-черниці“ замало зрізничко-вано характеризовані. „Танок жрекині“ до музики Дебюссі — це наслідування постатей зі стародавніх міфів; зно-ву ж прекрасний танок рук. „Козацька мрія“ під музику Чайковського — танок повер-ховний і виглядає на варіате. „Верховина“ — цікава спо-лу-ба класичного танку з модер-ним, належить до давнішого репертуару.

Останній виступ Роми Прийм-и вказує на великий ріст тан-цюристички. Вона стає перед на-ми, як справжній мистець. Ще варто б їй подкавитися тією глибиною підходу до теми, яку зустрічаємо в кожному танку Гарольда Кройцберга та гро-тескового тематикою. Зрозумі-ті її успіхи в Канаді та нале-жить їй, щоб нею загальніше подкавитися.

Акомпанювала танцюристці мама — п. І. Прийма, колись відома співачка та концертна акомпаніаторка. Вона теж за-повідала кожний танок і про-читала в антрактах два корот-кі есеї про танкове мистец-тво.

Вечір зібрав кілька десятків доброї публіки. (от.)

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

РЕЦЕНЗІЯ

Микола М. Палій: „Надійні дні“. Повість з життя. Вида-вництво „Академія“, Мюнхен 1949, стор. 48, 16°.

В передмові до виданої збір-ки „повістей з життя“ чи рад-ше новел або нарисів Б. Оль-гович визначив літературне місце Миколі Палієві, що оце перший раз виступив зокре-мню збіркою своїх творів, а почав друкувати їх, будучи ще учнем гімназії в початках 30-тих років під псевдонімом М. Гурко в галицьких журна-лах „Неділя“, „Напередодні“, „Обрій“, „Дажбог“, „Дзвони“. Після покінчення середньої школи у Львові М. Палій ви-їхав на студії до Риму, а з ви-бухом війни опинився за оке-аном. Тут став професором романських мов в університеті в Колумбос, Огайо.

М. Палій, що ще з молодих років свого життя однако-во палав любов'ю до рідного краю й однаково посвячував усю свою працю службі для нього, став теж служити йому й пером. Як від попередніх його творів, оповідань, ескі-зів, та нарисів, розкинутих по різних журналах; так і від цієї збірки, виданої окремою книжкою, віє сильна любов батьківщини. Та тут у цій збірці автор постунає вперед під оглядом і змісту і форми. Пробуваючи на чужині, він ви-користовує чужий колорит, місце й побут для оформлення своєї ідеї. Тому хоч і переносимося в країну гарячої Італії з її народом палкої, непога-мованої вдачі чи до Америки, то всі емігранти поглотують своєю цивілізацією й англійсь-кою мовою, скрізь у творах М. Палія знаходимо один провід-ний мотив — любов батьків-щини й посвиту для нього всього, що найдорожче люди-ні. Тому молодий італієць, жаждний робітничих пригод, після кількітного бурля-кування вертається до рідного краю, пригнаний туди тугою за ним і каяттям за злегкова-ження материних напівень залишається в батьківщині. („Бурлака“). Стара жінка Ма-рі свідомо приймає кару від військових властей за те, що в часі війни заопікувалася важко ранітим чужим вояком. („Повість про життя Марі“). Постаріла дружина сімнадця-ти забраного до чужого війська чоловіка не простила синові, що вступив в ворожу армію і дослужився ступеня старшини. („Зла мана рука“). Малий Джуліо тайком від батьків ви-бігає вранці за місто на гор-би, щоб, зовсім несподівано пережити величчя хвилини по-вороту власних військ у рід-ний край. В ньому пробужу-ється глибоке чуття любови батьківщини. („Пробудження“). Маленька темпераментна дівчинка Янік залюбки слухає оповідань батьків, що опини-лися на еміграції, про рідний край. В своїх мріях вона вирі-шає вернутися туди й служити своєму народові. („Янік“). Сільський парубок Василь, ди-вак, самотник, забраний на війну воювати за чужі держав-ні справи, вертається після кількох років, щоб, припавши грудьми до своєї сибки, по-мерти на рідній землі. („За землю“). Давні американські емігранти, прибрали батьки не-щасного хлопця, нового емі-гранта, якому вороги вбили батька, розмовляють з ним тільки по-англійськи, і скри-вають перед ним невеличку бібліотеку з українськими книжками та газетами. Коли одного разу хлопець добувся до неї, прибралий батько від-криває йому таємницю — він теж українець — емігрант; він скривав перед ним своє похо-дження, щоб не будити у хлопця туги за рідним краєм. Та пам'ять про рідний край перемагає. Рідного краю не забути! („Новий день“).

Збірка сімох повістей з жит-тя — ескізів дістала назву

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добо-ро-вільну доплату до передплати „Свободи“, потвер-джуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 39.

Відда: _____

Жертва: _____

Відда:	Жертва:	Відда:	Жертва:
Іван Задорожний	\$ 3.00	130 Павло Стахів	2.00
Тома Водак	3.00	131 Іван Дішевський	2.00
Данило Греб	3.00	132 Михайло Колодуб	2.00
Іван Кідила	2.00	133 Петро Фирмак	2.00
Микола Семелів	2.00	134 Антін Вовчук	2.00
Володимир Ворон	2.00	135 Йосиф Столінський	2.00
Михайло Валурак	2.00	136 Кирило Кукура	2.00
Петро Ольховий	2.00	137 Дмитро Коваль	2.00
Іосиф Малинич	2.00	138 Евстахій Бортошук	1.00
Дмитро Гусак	1.70	147 Nick Pichel	2.00
о. В. Воронський	1.00	189 Гаврило Гордієнко	2.00
Дмитро Васильський	1.00	201 Юрій Юрків	2.00
Іосиф Захарів	1.00	204 Андрій Мороз	2.00
М. Ковшун	1.00	206 Іван Процишин	2.00
Іван Данилович	1.00	220 Юрко Кріль	2.00
Микола Лисаківський	1.00	235 Михайло Копитницький	2.00
Іван Осарко	1.00	235 Григорій Шумський	2.00
Микола Куєн	1.00	235 Іван Шестак	2.00
22 Lilliam Malashko	2.00	247 Григорій Косовський	3.00
42 Іван Непик	2.00	263 Марія Сидорук	2.00
55 Марія Шандровська	2.00	270 Семко Мисак	2.00
55 Josephine S. Wright	1.00	288 Анастасія Муста	1.00
57 Василь Сташко	3.00	292 Н. Захарчук	2.00
57 Жмуд Вартоломей	2.00	299 С. Діхур	3.00
63 Янік Шиманський	2.00	306 Андрій Андрицін	2.00
65 Михайло Безкорований	5.00	312 Андрій Гулей	2.00
69 Іван Сидяк	2.00	325 Роман Оліар	2.00
94 Стефан Коєн	2.00	361 Іван Шпала	2.00
100 Андрій Цейк	2.00	361 Олександра Прокотів	2.00
100 Михайло Белц	3.00	363 Стефан Василь	5.00
130 Микола Діома	3.00	364 Ксенофон Фурман	1.00
130 Евген Діома	2.00	375 Мирон Микита	1.00
		377 Jacob Baidnosky	2.00
		432 Іван Борковський	2.00

„Надійні дні“, бо тут автор, ви-словив свою провідну думку-надію на воскресіння батьків-щини й поворот скитальців до-дому, якщо ціле українське су-спільство буде палати такою любов'ю до рідного краю і тільки посвяти й самовідрече-ння буде в нього, як у героїв його оповідань.

Свої оповідання чи радше ескізи автор навмисне назвав повістями з життя, бо, шадя-чи слів, в коротких, зв'язних, подекуди лаконічних розпові-дях дає великий зміст, з якого

можна би розвинути справжні повісті. Декількома мазками фарби осягає він по-мистець-кий накреслений повісті, що те-матикою дорівнюють широ-ким епічним подотнам. В цих коротких повістях він сказав усе про своїх героїв. Тому чи-тач переживає події, накресе-ні автором не менш від ав-тора, що писав їх кров'ю свого серця.

Авторові побажати б даль-ших успіхів у літературній праці й розгортання своєї ми-стецької кетети. В. Лев.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

Вислати Святочні Картки на Різдво до рідні і зна-йомих — це старий звичай. Замовляйте отже тепер ці гарні Святочні Картки з українськими різдвя-ними побажаннями у формі книжечки з ковертою

Ціна одної картки 15 цт., 12 за \$1.50.

Замовлення враз з належитістю слати до:

„SVOBODA“

Р. О. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою.

П. С. Щоб оминати опізнення просимо залучувати моні-ордер разом з замовленням.

НАЙКРАЩИЙ

РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК

ДЛЯ ДІТЕЙ ЦЕ РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА НА „МІЙ ПРИЯТЕЛЬ“

A FINE CHRISTMAS GIFT

is a year's subscription

to „MY FRIEND“

A lovely Christmas card with your name and address will go with the Christmas issue.

КАРТКА ЗАМОВЛЕННЯ

До: MY FRIEND, 49 Kennedy St., Winnipeg, Man., Canada.

Залучаю \$1.50 на річну передплату „МОГО ПРИЯТЕЛЯ“ в дарунок для:

Ім'я дитини _____

Адреса _____

Мов ім'я _____

Адреса _____

КОНЦЕРТ
Української Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка
під мистецьким керівництвом ГРИГОРІЯ КИТАСТОГО
HARTFORD, Connecticut і ОКОЛИЦІ УВАГА!
в Четвер, дня 21-го грудня, год. 8:15 ввечорі
BULKELEY HIGH SCHOOL AUDITORIUM, 470 MAPLE AVE., HARTFORD, CONN.
SYRACUSE, N. Y. і ОКОЛИЦІ ПРИЙДІТЬ НА
КОНЦЕРТ
в ВІСІРІОК, дня 3-го СІЧНЯ (JANUARY 3, 1950)
в годині 8. вечора
в LINCOLN AUDITORIUM, Syracuse, N. Y.

НАД ОЗЕРОМ

Оповідання з американ-ського життя написав С. КОТИК
Сторін 109. — Ціна 75 ц.
Замовлення враз з належиті-стю слати до:

„SVOBODA“
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою.

Classified Advertising

FOR CLASSIFIED ADS CALL:
Worth 2-3056
2-3057
2-3058

УВАГА! ПЛАТНИКИ ПОДАТКІВ НЬОАРКУ, Н. ДЖ.

МИ ПРОХАЄМО ВАШОЇ СПІВПРАЦІ
У ВИРІВНЕННІ ПОДАТКУ ЗА 1949-ТИЙ
РІК. ЯКЩО ДОСІ ЦЬОГО ПОДАТКУ НЕ
ЗАПЛАЧЕНО, МИ ЗАКЛИКАЄМО ВАС
ВИРІВНЯТИ ЙОГО ПО МОЖНОСТІ
ЯКНАЙСКОРШЕ

ШВИДКОЮ ЗАПЛАТОЮ ПОДАТКУ
ВИ ОМИНЕТЕ НЕОБХІДНІСТЬ ЗАПЛА-
ТИ 7 ВІДСОТКІВ, ЩО Є КОРИСТЮ ДЛЯ
ВСІХ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ В НАШО-
МУ МІСТІ.

СВОЄЮ СПІВПРАЦЕЮ ВИ ПОЛІП-
ШИТЕ ФІНАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ НА-
ШОГО МІСТА. ЗАПЛАТИТЬ ВАШ ПО-
ДАТОК НЕГАЙНО!

M. C. ELLENSTEIN,

Director

DEPARTMENT OF REVENUE AND FINANCE.

„ЛАЙФ“ ПРО У.П.А.

(Докінчення зі стор. 1-ої)

ку поліцію та з'єднання ССів. В загальному вони оцінювали інші німецькі війська, вважаючи, що їх командувачі симпатизували їм.

„Головними підпільними організаціями були Організація Українських Націоналістів (ОУН) і Українська Повстанська Армія (УПА). Члени цієї армії початково пристали до німців, щоб здобути військовий досвід, після відлучення від німців, як ті відступали, та почали боротьбу проти росіян за лініями советських військ... Ще надовго перед розкоєм Гітлера в травні 1945 року, ці українські сили були активні. Вони, правдоподібно, були причиною советської чистки в Україні в 1947 р. І це навіть минулого літа були непереконливі свідчення, що численні советські дивізії мали повно роботи в боротьбі проти українських повстанських сил...“ Автор остерігає американців, що наслідання з про-ти-советськими білими росіянами може викликати підозріння та недовіру посполелених Росією народів, які займають ключові стратегічні позиції. Вказуючи на конкретні приклади під час війни, автор недвозначно піддає висновок, що німці у війні зі Соведами програли у великій мірі через своє вороже відношення до посполелених Соведами народів.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОВУДОВАНА НА ПЕРНИХ, ГРІВНИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

Тому ми перестали на це звертати увагу і відповідати, як виявляється. Такі речі, як те, що пише „Польак з Англії“, появлялись тут зараз по війні й тоді це могли декого з американців баламутити, але не сьогодні. Він хотів би приписати українцям ті злочини, яких поляки допускались над українським народом. Поміщаючи про українців таку бездумну глупоту і неправду „Америка-Ехо“ тільки поглиблює прірву між українцями і поляками, а „Польак з Англії“ дає своєю напасливою статтею доказ, що поляки навіть на вільній англійській чи американській землі остали у відношенні до українців такими, якими були під Австрією і за Польщі.

П. К. Гемстед, Н. Й. — Статтю одержали. Буде поміщена у відповідному числі. Широ дякуємо за побажання. Усього добра і Вам!

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Ю. Ц., Бетлегем, Па. — Дякуємо за „Америка-Ехо“ та ті статті, в яких пишеться на тему „польсько-українського порозуміння“. Про це пишеться у цій газеті десятиками років. З кожним новим роком появляються там більші нісенітності.

до переконання, що тітоїзм не сягає далі своїх кордонів. Справжніми союзниками Америки є не відірвані витвори Кремля, але жертви советського гноблення, що сьогодні борються проти комунізму з єдиною надією, що завтра Злучені Держави підтримають їхнє змагання до волі.

В дефініції того рішення безумовно виріне проблема України, можливо навіть як одна з перших. Мої дорогі друзі, не обманюйте себе, що головні наші американські урядники в Державному Департаменті чи в Департаменті національної Оборони сьогодні це так само не покаяні, як і з цю проблемою, як колись їхні попередники. Це вже далеко від того. Я маю причину твердити, що один з наших дуже визначних генералів знає більше про український підпольний рух ніж багато з нас тут.

(Дальше буде)

ЗБОРНІ ВІДЛІВІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. — Тов. ім. Дмитра Вітовського, від 301, повідомляє всіх членів, що річні збори відбуваються в неділю, 25 грудня, в годині 12.30, в паравільній галі, 2230 W. Cortez St. Просимо всіх членів обов'язково прийти на ці збори, вислухати звіту заряду і контр-комісії за 1949 рік і вибрати заряд контр-комісії на наступний рік. — Т. Качинський, предс.; М. Савчин, фін. секр.; М. Кришталь, рек. секр.

НЬОАРК, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. Чорноморської Січі, від 14, відбуваються в середу, 21 грудня, в год. 8. вечір, в Січовім Домі, 508 18th Ave. Просимо всіх членів і членів прийти, бо маємо важні справи до поладження і буде вибір уряду на 1950 рік. Також просимо принести місячні вклади, бо мусимо вислати скорше до гол. канцелярії. — За уряд: М. Васараб, предс.; М. П. Отрок, секр.

ВОСТОК, МАСС. — Річні збори Тов. ім. Євгена Коновальця, від 238, відбуваються в неділю, 25 грудня, в церковній галі, 138 Arlington St. Просимо всіх членів, що живуть у Востоні і в околиці, кінце на ці збори прийти, щоб хоч раз в рік почути звіт річної праці своїх урядників. Є важні справи, які будуть піднесені на зборах і вирішені щодо опісля ніхто не нарікає що без нього рішення справи. На збори повинні прийти старші і молодші і ті, що недовго вписались, і можуть прийти ті, що мають намір вступити в члени У. Н. Союзу і своїх дітей вписати. Пам'ятайте всі нещастя ходять по-меже людей, ніхто не знає коли його може нещастя стрінути. Тому зараз забезпечте себе і свою родину в У. Н. Союзі. Просимо всіх членів, щоб цього місяця всі свої вклади до Союзу вписали на час, бо це останній місяць в році. — За уряд: П. Мороз, гол.; П. Попович, кас.; М. Давискиба, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую братів АНДРІЯ, МИХАЙЛА і сестру МАРІЮ зроду (Збірок), з села Скоморохи, повіт Тернопіль. Хто знає про них, або їх дітей, або когонебудь з усієї родини в Німеччині, прошу ласкаво відгукнутися на адресу:

KATHERINE POPIRNIAK
Road 2,
Cottleville, Pa.

МІЛЯ просить сестру МАРІЮ ВИСОЦЬКУ (уроджену — ВІЛЕН-КО в с. Томаківці) відгукнутися на таку адресу:

M. KOWSZUN
Cowansville Pottery Inc.
Cowansville, P. Q., Canada

ЮРЮ ГАНДУК шукає рідних і знайомих зі села Скорині, повіт Сянок: ІВАНА і КАТЕРИНУ КЕРТИЧАК, ІВАНА ХРЮНІН, ЛЕСО ПРОЦЬ. Хто знає про них, або вони самі, прошу написати до:

FRANK KOWALSKI
R. D. 2,
Amsterdam, N. Y.

АНТІН ЦПРОК пошукує свого друга ІВАНА ЧОПКА, який був в Ді Пі таборі Вайроїт, пізніше виїхав до Америки, правдоподібно до Нью Йорк стеїту. Хто знає про нього, або він самий, прошу повідомити мене на адресу:

ANTON CIROK
Grant Tru Odart d. Mons, Belgium.

Пошукую за такими особами: ВЛОДИМИР СІВАНІК, ТЕОДОР ЦВЕХ, ТЕОДОР СІДОР, усі знаходяться в Америці. Рівнож слідують особи, яких я оставив на скитальцях: ТЕОФІЛ СМЕРІЧАНСЬКИЙ і ЯРОСЛАВ БОМБА. Вісті про них, або вони самі, прошу слати на адресу:

MAX RUDIAD
Benjamin St., P. O. Box 135,
Manville, N. J.

Пошукую свого рідного брата ІВАНА ПОРОВОРУ і знайомих родом з Кавкого кута, пов. Стрий, які разом виїхали з братом до Аргентини в році 1929. Хто знає про нього то прошу писати на адресу:

ТУМКО SZOROBURA
152 York St., Jersey City, N. J.

УВАГА! — ДІТРОЙТ, МІШ!

УСЯКІ дарунки на СВЯТА, прикрас на ялинку, різдвяні картки, українські календарі на 1950, цукорляди, папіроси, цигари і багато інших річей дістанете в українському склепі під назвою:

M. & O. GIFT-SHOP

7347 Michigan Avenue Detroit, Michigan

Tel. VI 2-96-90

Скел відчинений від години 9 рано до 9 години ввечір.

КІРКЛЕНД ЛЕНК, ОНТ., КАНАДА. — Повідомляється всіх членів Тов. ім. Віласа й Данилишина, від 446, що річні збори відбуваються в неділю, 1-го січня 1950, в годині 2-їй пополудні, в доміцї УНО. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти точно на означений час і принести зі собою платничі книжечки. Вразі не приїзности означеного числа левів, збори відбудуться годину пізніше і будуть правосильні. — За уряд: П. Товріський, предс.; М. Завалія, кас.; Д. Фенюк, секр.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF

223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)

N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острій до вчасності недуги чоловіків і жінок. Шкірні. Х-Край. Роздуть жил лікуємо без операції. Переводимо аналіз крові для супружних дозволів. — Офісний годинник: Школа від 10 рано до 7 ввечір. В неділі від 11 рано до 1 пополудні.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

на 1950 рік

Чудові Краєвиди, Релігійні. Свята зазначені червоно, пости зазначені рібною.

● КАЛЕНДАРІ продаємо подрібно і гуртовно. Для шторників і організацій друкуємо на календарях їх фірму. Ціна одного календаря з пересилкою 30 ц. 12 календарів \$3.00. 25 календарів \$6.00. 50 календарів \$10.00. 100 календарів \$18.00.

● РІЗДВЯНІ КАРТКИ „Христос Раждається“, у формі книжечок з відповідними віршами. Ціна за дозін 60 ц. 50 карток \$1.75. 100 карток \$3.00 з пересилкою.

● СТЕМПОВАНА на канві подушка на канапу, дуже гарний взорєць в кількох кольорах \$1.00.

● КАРПАТСЬКИЙ ЧАЙ з паліа-шого гірського діля, на домаганні жовудка, печіники і нирок. Велика пачка коштує 50 ц.

● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство припорувають тим, хто терплять на вперній кашелі, біль горла і задуху. Пачка коштує 50 ц.

С. О. Д. не анісильмо.

Замовлення посилайте до:

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th ST., NEW YORK 3, N. Y.

ВЕЛИКА НОВИНА ДЛЯ

ТЕРПІЛИХ НА

РЕВМАТИЗМ

І АРТРАТИС

ЦІ НЕДУГИ МОЖНА ТЕПЕР

ВІЛКУВАТИ

Численні звідомлення вказують, що болі, викликані РЕВМАТИЗМОМ, АРТРАТИСМОМ, НАПУХЛИМИ СУГЛОВАМИ, СПІЯТИКОЮ І НЕВРИТОМ можуть бути при-борканими швидко новим ліком КО-НАЛ (CO-NAL). Тисячі терпів-чих, які вже були зрезгновані або почувалися жалюгідними, тепер радісно розголюють, що вони вперше зазнали справжньої полєки. Багато з них кажуть, що їхній біль у-став вже після першої дози цієї замінної медичини.

Якщо ви теж терпите від цих бо-лів, подбайте про КО-НАЛ якнай-швидше. Можете дістати його по спеціальній ціні, коли вишлете оце повідомлен-ня до OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 92, Box 762, Peekskill, N. Y. Звідти вишлють вам дві три-дол-ярів пачки за \$5, отже за знизкою одного долара від правильної ціни. Не посилайте грошей — просто за-платіть листионові при дорученні. Однак киньте швидко тому, що запас обмежений.

Імя _____

Адреса _____

Місто _____

Стейт _____

ПРАЦЯ

ЛЕГКА РОБОТА

на курячий фермі для самітно-го старшого мужчини. \$30 ми-сячно і ціле удеркжання.

c/o SVOBODA

P. O. Box 346, Jersey City 3, N.J.

ІНТЕРЕСНЕ ДЛЯ МУЖЧИН

Молодечих радощів-бракус часто мужчинам перетомлені, анічерпанні зі сил або нервовими. У деяких випадках завважало, що недостача належних або вистачальних вітамі-нів в шоденних стравах була причи-ною недостачі енергії або будьоро-сти. Це було причиною, що мужчини не мали радощів, якими вони з при-роди мали втішатися.

Важливими з звідомлення від та-ких, що зазнали неспівного до-бродійства від нової вітамінової пі-гулки, званої TRI-X. Ця пігулка, як провірено, містить в собі мінімальну щоденну вимогу найкращої вітаміно-вої енергії для кожної дорослої лю-дини. Багато людей є просто зди-вованими, як оця свідка вітамінів стає в пригоді природі при витво-рюванні нової енергії й життєдлат-ности.

За окремою умовою читачі цієї га-зети можуть набути TRI-X, коли ви-шлють оце повідомлення до ORE-GON DRUG PRODUCTS, Dept. 91, Box 762, Peekskill, N. Y. Звідти пі-шлють їм негайно пачку за \$3.50 відворотного поштою. Не треба по-сылати грошей — заплатіть просто листионові при дорученні.

Імя _____

Адреса _____

Місто _____

Стейт _____

Comfortable air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

801 SPRINGFIELD AVENUE,

NEWARK, N. J.

and IRVINGTON, N. J.

Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE

ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО, ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоровами

в BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET

NEW YORK CITY

Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL

707 PROSPECT AVENUE

(cor. E. 185 St.)

Bronx, N. Y.

Tel. MErose 5-5577

ІВАН БУВЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребамі по \$150

ціні так низькій як

ОВСЛУГА НАПІКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer.

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ЧЕТВЕРТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

(Продовження зі стор. 2-гої)

ставин, в яких домінуючі елементи зайняли проти себе неуступчиво опозиційне становище. Советські елементи фанатичної віри в неминучість декадансу капіталізму, як вони його розуміють, співвідносять з історією в швидкому здійсненні того декадансу, що в їхніх сніпних очах мало б виправдувати всі за-соби: техніку інфільтрації, підмінування, послаблення і тим подібне аж до провокації ЗДА до величезних витратків для витворення невилкувального фінансового становища — ці советські елементи є неминучі. В іншому випадку сталінсь-кий комуніст не був би тим, ким він є, і не годі собі уявити. Американська обачність для припинення тих советських сил, на жаль, не була досі надто здорова, бо відносилася радше до насивних фінансових і мілітарних витратків, ніж до активної пропаганди, політичних акцій і до допомоги підпольним ру-хам серед народів за залізною завісою. Проте, відносно неми-нучості кінцевого вирішення проблемою не є це, але коли і як. І в цьому теж є наша велика нагода взяти або прогнати.

Як американці, ми маємо непохитну віру в силу, спромож-ність та невинну волю нашої нації вистояти і перемогти на-перебути цю чергову пошесть нашого сторіччя. Ми знаємо, що некоммуністичний світ зв'язує з нами свої надії на збереження свого життя від цієї дихової зарази. Але ми теж знаємо, що посполелені народи Східної Європи, зокрема довго гноблений український нарід, відражують ще тільки останніми залиш-ками своєї надії на американське спасіння. В цій історичній стадії конфлікт вже не є тільки між суверенними державами: він по суті є конфліктом між двома раціонально несподіян-ними розуміннями вартості людського життя. Якщо в цій бо-ротьбі за світ Злучені Держави мають притягнути на свій бік можливо найкращих союзників, як українських, балтійських, слов'янських та інших підпільних повстанців, які сьогодні ще турбують советську потвору а завтра, збільшеними до мільйонів своїми рядами вони відірвуть в сам нервний центр того монстера, Злучені Держави мають дуже швидко рішитися на які цілі вони повинні використати свою силу. В підготовці до останнього розрахунку мусить бути зроблено важливе рішен-ня. Ним маєте визначити характер миру, якого ми бажаємо. Від цього з конечиности залежить вся військова стратегія. Наш Державний Департамент може хвилює покладається, що ті-тоїзм розкрити народи Східної Європи, але він скоро приїде.

„Зі буде обстоювати, щоб Тарзана захищати“, відпові-фил Ніті. „Він має божевільну думку, що через малпочолов-ка він зможе відтворити пе-

редісторичну людину“. „Осуть я маю протилів“, який я лотайки приготував“ — говорив Філ. „Однак цей лік-це не випробований... Він мо-

же знівечити наслідки лікар-ства, але може теж і вбити“. „Швидко!... Хай я передам його Тарзанові“ — настоюва-ла Ніта. „Я певна, що він

швидше вмере, ніж піддається замислам доктора Зі“. Та коли вона бігла коридо-ром, зачула, як д-р Зі отирав двері.

ТАРЗАН, ч. 2242. Ніта пробує помогти.